

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเปลี่ยน-เทพราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในบทนี้ผู้ศึกษาจะกล่าวถึง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเปลี่ยน-เทพราช อำเภอสิชล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ตามองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จำนวน 11 โรงเรียน รวมจำนวน 105 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายปลาย-ตลิ่งชัน อำเภอท่าศาลา จาก 6 โรงเรียน โรงเรียนละ 7 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 42 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเปลี่ยน-เทพราช อำเภอสิชล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 11 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 105 คน ซึ่งเป็นการศึกษาจากกลุ่มประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยใช้คู่มือปฏิบัติงาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรอบแนวคิดในการสร้าง โดยแบ่งลักษณะของข้อคำถามออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ และแบบเติมข้อความสั้นๆ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา เป็นต้น รวม 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ประกอบด้วย

ข้อคำถามด้านการบริหารวิชาการ	จำนวน 10 ข้อ
ข้อคำถามด้านการบริหารงบประมาณ	จำนวน 7 ข้อ
ข้อคำถามด้านการบริหารงานบุคคล	จำนวน 6 ข้อ
ข้อคำถามด้านการบริหารทั่วไป	จำนวน 12 ข้อ

รวมจำนวน 35 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มากที่สุด
- 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาก
- 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ปานกลาง
- 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา น้อย
- 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสำรวจปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ประกอบด้วย

ข้อคำถามด้านการบริหารวิชาการ	จำนวน 10 ข้อ
ข้อคำถามด้านการบริหารงบประมาณ	จำนวน 7 ข้อ
ข้อคำถามด้านการบริหารงานบุคคล	จำนวน 6 ข้อ
ข้อคำถามด้านการบริหารทั่วไป	จำนวน 12 ข้อ

รวมจำนวน 35 ข้อ ซึ่งเป็นข้อคำถามเดียวกับแบบสอบถามในตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มากที่สุด
 4 หมายถึง มีปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาก
 3 หมายถึง มีปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ปานกลาง
 2 หมายถึง มีปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา น้อย
 1 หมายถึง มีปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสำรวจเพื่อเสนอความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-end) ให้ กรรมการสถานศึกษาเสนอความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จำนวน 5 ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร กรอบดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวความคิดของ ประเด็น สำหรับใช้เป็นแนวทางในการเขียนข้อคำถาม
2. กำหนดกรอบแนวคิดและเขียนนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อกำหนดขอบข่ายของเนื้อหาใน การสร้างข้อคำถามโดยกำหนดเป็นด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การ บริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป
3. สร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ โดยเขียนคำถามให้สอดคล้องกับ กรอบการดำเนินงาน ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทั้ง 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความชัดเจน เหมาะสมของ คำชี้แจงและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ซึ่งมีคุณสมบัติคือ เป็นผู้มีความรู้ด้านศึกษาระดับปริญญาโทและเป็นผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบหาความ เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และ ความครอบคลุมเพียงพอลงจำนวนข้อคำถามตามตัวแปร แล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่าผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงของข้อ คำถาม มีค่า IOC ในรายชื่อตั้งแต่ 0.67 - 1.00 และค่า IOC เฉลี่ยทั้งฉบับ 0.99 และได้ค่าดัชนี ความสอดคล้องในด้านความครอบคลุมเพียงพอลงจำนวนข้อคำถามตามตัวแปร 1.00 ผู้ศึกษา

จึงถือว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และมีจำนวนข้อคำถามครอบคลุมเพียงพอตามตัวแปรที่ศึกษา

3. จัดทำแบบสอบถามเป็นฉบับ เสนอบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ เพื่ออนุเคราะห์ออกหนังสือ ขอตกลงใช้เครื่องมือในการวิจัย กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ศึกษานำไปใช้กับกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มกลาย-ดิ่งชั้นอำเภอท่าศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 6 โรงเรียน โรงเรียนละ 7 คน รวม 42 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และคำนวณหาค่าความเที่ยงของการตอบ (Reliability) ผลการวิเคราะห์โดยใช้วิธีแอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ ครอนบัท (Cronbach) พบว่าแบบสอบถามในตอนี่ 2 มีค่าความเที่ยง 0.97 และตอนที่ 3 มีค่าความเที่ยง .99

5. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาผู้ศึกษาจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำหนังสือขอลอกหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. การดำเนินการและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาจะเป็นผู้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยประสานขอความร่วมมือกับผู้บริหารโรงเรียน และมีเอกสารประกอบ คือ

2.1 หนังสือจากบัณฑิตศึกษา ถึงกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเปลี่ยน-เทพราช อำเภอสิชล

2.2 แบบสอบถามพร้อมคำชี้แจง

3. หลังจากนำแบบสอบถามไปให้กับทางโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว นัดหมายเวลา มารับแบบสอบถามคืนภายใน 3 วัน โดยผู้ศึกษามารับคืนเอกสารด้วยตนเอง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาดำเนินการตามขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามครบตามที่ต้องการแล้ว จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดรหัสและพิมพ์ข้อมูลดิบลงในตารางวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) โดยการนำแจกแจงและหาค่าร้อยละแต่ละรายการและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยพิจารณาเป็นรายชื่อและภาพรวมรายด้านแล้วนำไปแปลผล โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) (วัน เดชพิชัย 2523 : 11) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วงๆ มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยพิจารณาเป็นรายชื่อและภาพรวมรายด้านแล้วนำไปแปลผล โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) (วัน เดชพิชัย 2523 : 11) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วงๆ มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่าปัญหาการมีส่วนร่วมในการศึกษา
มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
น้อยที่สุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นข้อมูลการตอบคำถามปลายเปิด ผู้ศึกษาในวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา
(Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยคิดเป็นร้อยละของจำนวนความคิดเห็น
ทั้งหมดของแต่ละด้านมาจัดลำดับตามลำดับความสำคัญ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การคำนวณเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ระหว่าง
ข้อคำถามกับโครงสร้างข้อบ่งชี้ของตัวแปรตาม (Index of Item Objective Congruence) ตาม
วิธีการของโรวินเนล และแฮมเบิลตัน (บุญเขต ภิญโญอนันตพงษ์ 2527 : 68 อ้างอิงมาจาก
Rovinelli and Hambleton 1978:34 – 37)

$$I.O.C = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ I.O.C.	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลัก
$\frac{\sum R}{N}$	แทน	ผลรวมคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) ให้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

1.2 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (Arithmetic Mean) (มลิวัลย์ สมศักดิ์ 2543 : 148)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์

2542 : 223)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด